

Jagt og vildtforvaltning på SNS Midtjylland

Generelt

Der har traditionelt været drevet jagt i Danmark siden landet blev beboet. Tilbage i tiden var jagt en integreret del af befolkningens daglige aktiviteter og husholdning. Gennem tiderne er der sket ændringer i jagtens betydning for befolkningen. Jagt er i nutidens Danmark i det væsentligste en rekreativ aktivitet for næsten alle jægere. Først og fremmest er det naturoplevelserne der driver værket, men også tilfredsstillelsen ved at høste af naturens overskud og bringe det værdsatte vildt hjem til gryderne.

Formål med jagt og vildtforvaltning

Det tilsigtes at der i statsskovene skal drives jagt og foretages vildtpleje på en sådan måde, at der opretholdes sunde, afbalancerede og righoldige bestande. Dette gøres ved at sikre vildtets levesteder og ved at jagt og vildtforvaltning sker efter etisk forsvarlige principper.

Der er i Danmark tradition for et tæt sammenspil mellem jagt- og skovvæsen. Ved en integration af jagtformidling og arealdrift sikres en afvejning af vildtbestandene på den ene side og deres nærmeste omgivelser på den anden side.

Hertil kommer, at der fra disse bestande vil ske en udvandring til omkringliggende arealer. Disse reservoirfunktioner tillægges særlig vægt for vildtarter med stor aktivitetsområde, herunder kronvildt og trækkende fuglevildt.

Hensynet til befolkningens rekreative behov varetages ved at opretholde righoldige vildtbestande, samt holde skovene åbne for færdsel under jagtudøvelse. Desuden informeres og afholdes naturture om jagt, vildt og vildtforvaltning.

Ønsket om at begrænse de skader vildtet giver anledning til søges opfyldt ved, at ingen vildtarter udvikler sig, så den kan virke uacceptabel ødelæggende for andre arter eller på kulturer, bevoksninger og markafgrøder. Der tages herunder hensyn til, at naboer til statsskovene ikke bør føle berettigede interesser krænket.

Skov- og Naturstyrelsens økonomiske interesser skal varetages under hensyn til, at styrelsen driver en statsvirksomhed, som skal varetage en række almene interesser og under respekt for disse, drive virksomheden efter driftsøkonomiske principper.

Kategorisering af distriktets arealer med henblik på jagt og vildtforvaltning

I praksis opdeles arealerne i følgende kategorier:

A	Områder, hvor der ikke drives jagt.	ca. 8 %
B	Områder, hvor jagten forestås af distriktet.	ca. 68 %
C	Områder, hvor jagt gennemføres ved udlejning.	ca. 24 %

Jagt og vildtforvaltning på SNS Midtjylland

Kategori A kan være arealer med jagtfredning, reservater eller områder med intensive friluftsmæssige anvendelser.

Kategori B er arealer hvor jagtudleje skønnes i konflikt med øvrige flersidigt brug. Disse arealer kendetegnes ved at de benyttes af publikum, at arealerne fungerer som vildtreservoir, at der kan være særlige reservat forpligtigelser eller at arealerne skal stå til rådighed hvis Kongehuset ønsker at benytte jagtretten. Der er på disse arealer generelt et lavt jagttryk.

Kategori C er arealer hvor jagten lejes ud. Dette forvaltes som et økonomisk aktiv på linie med salg af træ. Jagten skal være i overensstemmelse med styrelsens målsætning om en bæredygtig jagtudøvelse, der sker efter de jagtetsiske principper.

Vildtpleje

Der bliver på styrelsens arealer foretaget vildtpleje. Det kan være etablering og pleje af vigtige biotoper, f.eks. vandhuller og vådområder. Man har sløjftet mange dræn og grøfter så de oprindelige områder genopstår. Brandlinierne tilsås nogle steder som vildtager med foderafgrøder. Desuden foretages slåning og sneskrabning af skovenge, spor og lyngheder som også er til gavn for vildtet. Der tages også hensyn til vildtet i den generelle skovdrift. Anvendelsen af løvtræ opprioriteres. Der fastholdes en balance mellem kultur og andelen af gammel skov. I nogen udstrækning indplantes der vildtvenlige træer og bærbærende buske i plantede kulturer. Der opretholdes en relativ stor andel af åbne, ubevoksede arealer og hugsten tilrettelægges så visse træarter fortrinsvis fældes om efteråret/vinteren.

Bestandsevaluering

Der sker en løbende vurdering af vildtbestandene i skovene med henblik på afskydning og pleje. Distriktet foretager en mere langsigtet planlægning af afskydning og vildtpleje. Hertil kommer justeringer af disse planer i løbet af en jagtsæson. Denne justering foretages især på baggrund af forhold som afskydning på naboarealer, fødemængde i områderne og klimaets udvikling. Den mere langsigtede planlægning af afskydning og vildtpleje baseres på en vurdering af vildtbestandens størrelse og tilstand ud fra distriktspersonalets lokalkendskab. Specielt vedrørende kronvildtet benytter man sig af at dyrene ved skumringstid trækker sammen på områder med føde. Dette er specielt gældende om vinteren, hvor fødegrundlaget er mindre, og store rudler kan ses samlet. Også i brunsten samles dyrene i store brunstrudler. Endeligt kan fod, fald og biotopbelastning også indgå i en vurdering af bestanden

Jagt og vildtforvaltning på SNS Midtjylland

Distriktet fører også en lokal database over det nedlagte kronvildt i områderne. Den benyttes også i vurderingen af bestandsstørrelsen. En stigende bestand indikeres af en faldende vægt på kronvildtet. Specielt faldende vægt på kalvene indikerer at bestanden er stigende og om den er ved at nå terrænets bæreevne. Hvis man sammenligner vægte på distriktets dyr nedlagt i 2006/07 med vægte fra tidligere år kan man se en svagt nedadgående vægtskurve. (Figur A, B, C)

For kronvildtets vedkommende har man ud fra ovenstående forsøgt at sætte tal på bestandene i de forskellige områder. Den vurderede bestand er en forårsbestand.

Skovområder:	Antal kronvildt (februar 2008)
Borbjerg, Ndr. og Sdr. Feldborg	300
Kompedal	120
Gludsted	300
Nørlund	200
Palsgård	60
Hastrup	60
Søby	25
Samlet vurdering af kronvildtbestanden	1065

Afskydningspolitik – lavt jagttryk

Skov- og Naturstyrelsen, Midtjylland opretholder generelt et lavt jagttryk. Afskydning af vildt i statsskovene svarer til ca. 1/100 af hvad der bliver nedlagt af vildt i private skove. Der er især et lavt jagttryk på kronhjorte på de arealer, hvor distriktet forestår jagten. Dette skyldes at hjortene generelt er udsat for et højt jagttryk uden for statsskovene, da det ligger i hjortenes natur at bevæge sig vidt omkring. På arealerne hvor jagten forestås af distriktet er det derfor som udgangspunkt kun muligt at skyde til kronebærende hjort. Afskydningen har på disse jagter ligget på ca. 6 % af det samlede kronvildtudbytte.

Den gennemsnitlige afskydning på alle arealerne under Skov- og Naturstyrelsen, Midtjylland har over de sidste 3 jagtsæsoner været på 2,4 stk. vildt pr. 100 hektar. Andelen af råvildt har været 0,8 stk. pr. 100 hektar og andelen af kronvildt har været på 0,6 stk. pr. 100 hektar. Afskydningen er hovedsagelig hinder og kalve og det tilstræbes at afskydningen fordeles ligeligt mellem disse.

Distriktets arealer har til formål at fungere som vildtreservoir hvorfra udvandring til omkring liggende arealer kan finde sted. Afskydningen baseres på at naturen årligt producerer et bestandsoverskud. Grundlæggende tilrettelægges afskydningen på en sådan måde, at der opretholdes sunde, afbalancerede og righoldige bestande.

Afskydningen tilrettelægges så bestandene har en naturlig køns- og aldersfordeling. Desuden ønskes at begrænse de skader vildtet giver anledning til ved, at ingen vildtarter udvikler sig, så den kan virke helt uacceptabelt ødelæggende for andre arter eller på kulturer, bevoksninger og markafgrøder. Distriktet har for sæsonen 2007/08 forhåbning om at opnå en afskydningskvote på 160 stk. kronvildt for at

Jagt og vildtforvaltning på SNS Midtjylland

kunne opretholde en sund bestand og undgå for mange vildtskader. (Figur F - Vildtudbytte kronvildt), (Figur H - Vildtudbytte andet vildt)